BIBLIOTECA MARCEL·LÍ DOMINGO
Recull de premsa local i comarcal

CREURE EN TEMPS D'INCREENÇA

Des que em van demanar aquesta col·laboració per al programa de les nostres festes de la Mare de Déu de la Cinta'99, he anat donant-li voltes a una difícil qüestió: de què escriure?. Em i són molts els temes adients per un espai com aquest. Fins i tot he mirat els programes d'altres anys i he vist signatures molt pressades del món cultural de la nostra ciutat desenvolupant temes relacionats amb la història, els monuments, les arrels i costums tradicionals de la vida tortosina. Vient-ho, m'ha quedat encara molt més clar, per si hi havia algun dubte, que era i és ben difícil solucionar la qüestió. Després de donar-li unes quantes voltes més, m'he inclinat per un tipus d'article dels que en diuen *'de cronegar discursal'*: així si, sense cap afany d'adoctrinar ningú, sinó només amb el déler de reflexionar una vegada més sobre un dels temes que darrerament em preocupen.

Aquesta actitud inicial m'ha dut, tot i aguaint la confiança de la Comissió de Festes per deixar-me aquest espai lliure el tema, a encapçalar aquestes pàgines amb un títol que pot semblar molt genèric, però que crec que també està força relacionat amb una realitat que, poc a poc, es fa present en el context de la vida familiar, social, cultural i política de les nostres terres: el fenomen de la increença.En feta referència el Bisbe Lluís a l'homilia de la seva presa de possessió, dintorn tusllint el que sembla serà un dels temes del seu ministeri episcopal a la diòcesi tortosina. Les seves paraules són al remfons d'aquest article: *"El nostre món nou, així com és nostres cuitats noves també el pes de la secularització i de la descristianització... En un món d'increença i de descristianització: fem de donar testimoni amb força de la nostra fe, sense arrogàncies-sense, cercant el diàleg i sabent escoltar tothom, però, certament, dient també i dient la paraula de Crist al nostre món"*.

També al nostre entorn, com en tants d'altres indrets de la vella Europa, homes i dones de totes les edats i sectors socials viuen la vida al marge de Déu. No semblen necessitar d'Ell per donar sentit a la seva vida. Fins fa poc, creure en Déu era *natural* i la majoria natícia-cristia-vivia-moria en la fe. Què ha passat per a que ara no sigui del tot així? Quines són les causes, les formes i els itineraris que estan portant a molts d'entre nosaltres a viure d'espatlles al Déu de Jesucrist? Com ha de ser la fe viscuda en temps d'increença?

Intentaré, doncs, escriure quelcom que sigui una aproximació al fenomen de la increença, als fets pels quals es manifesta, i, també, a les seves arrels. I vull fer-ho des del plè convenciment de que avui com ahir el que importa és **creure** fermament en el Déu Jesucrist per tal que sigui, ara i sempre, només Ell l'únic Camí que, des de la Veritat, dóna la Vida.

Genèricament, no és difícil descriure els fets, les formes i les arrels d'aquest fenomen. Ens envolta una cultura dominada per un atisisme vital i el clima cultural imperant propicia el pas d'una fe superficial a una increença també superficial. Això fa que moltes vegades els continguts de la fe siguin desconeguts i diluïts, i que es presenti com a modèlica una moral evangèlica desarrelada – *light* – *que va deixeranar la capacitat d'adhesió personal i de compromís fidel a la llàstia i a l'esperit evangèlic. Es notes els simptomes d'aquesta malaltia quan es predicte per part d'alguns nomenats cristians. Tabandó de la pràctica religiosa justificat en una crítica desencadenada de l'Església, considerant-la una organització i de la qual cèn gàsistima el magisteri, qualificat –amb paràmetres fora de lloc– de conservador en 'fe' moral i progressista en 'fe' social.* El resultat, que poc a poc es fa evident, d'una situació com aquesta és un progressiu buit ètic que s'explica perquè la fe deixa de fonamentar un ordre de valors morals i es substitueïda per una vida "intrassscendent" que cerca la immediata satisfacció, l'evasió, o el viure el millor possible el moment present "sense problemes".

Algú ha definit aquest fenomen com el **neo-paganisme post-cristià**. Pot ser és una mica exagerat, però sí que és cert que la història –que continua essent mestra de la vida– explica que situacions com aquesta abans descrita són el resultat d'un domini de l'hedonisme i d'un materialisme consumista.

I és encara molt més preocupant quan aquesta increença s'adorna de la falsa religiositat anclada en la superstició –tenim avui l'èxit actual de les velles formes espiritistes i màgiques i l'apotesi del curanderisme– fabricant noves idolatries que esclavitzen des de la mentida. Surten així, també al nostre entorn d'una manera preocupant, les noves religions o sectes que, des de la manipulació de la veritat i la llibertat, fan camí, insistèeiro, també entre nosaltres.

És cert que no és aquest fenomen típic només de les nostres terres. Som integrats en un entorn cultural i social que patetx aquesta malaltia. Algú pensarà fins i tot que no és això absència de salut sinó signe de benestar. Circ fermament, des de la llibertat, en el respecte a la pluralitat ideològica; però no accepto la instrumentalització de la veritat en benefici d'interessos egoïstes que pretenen relativitzar la fe, o bé fer que s'amagui a la sagristia i es redueixi el viure en cristià a un *'fe problema xxx'*.

També s'ha dit i escrit que contribuïx molt al fenomen de la increença, la incoherència testimonial d'aquells cristians que *predèquen el que no creuen*, o que *no viuen el que predèquen*.

Ho va dir, ara fa més de vint-i-cinc anys el Concili Vaticà II: *"En aquestes gènesi de l'ateisme le pèsden contribuïr no pes els matèxes creients, per tal com, per negligència en l'actualització de la fe, o per expressió errònia de la doctrina o fins i tot, per les deficiències de la seva vida religiosa, moral i social, més aviat velen que no pas revelen la faç genuïna de Déu i de la religió"* (G.S. 19). Es també aquesta una certa realitat que, malauradament, ens envolta. Però em sembla que, en aquest cas, no és gens encertat allò de *'mal de molts, consol de...!'* No pot ser mai excusa de mediocritat o d'indiferència, ni tan sols d'escàndol, l'anti-testimoni dels qui tenim el tresor a les mans però que no el valorem com cal. A més, cal no perdre de vista que el tresor de la fe l'ha dipositat Déu en les gèrrics de terrissa que som nosaltres. I és cert que algunes gèrrics estan força fonadades. Però també és cert que n'hi ha moltes altres força encisadores.

Ben aviat farà un any de la publicació per part dels bisbes de la Conferència Episcopal Espanyola del document *"La llèvtat us farà lliures"* sobre la consciència cristiana davant l'actual situació moral de la nostra societat. A la primera part es fa una descripció de la situació, analitzant els simptomes i les causes de la crisi i alguns comportaments concrets, llegir aquest document, sense l'acabolament de les poètmàpies, dóna molta llum. Especialment la segona part on es descriuen alguns aspectes del comportament moral cristià.

A l'esmentat document, quan es parla dels factors intraeclesials de l'actual crisi moral, s'assenyala la falta de formació moral dels catòlics que porta a confondre moralitat amb legalitat, antiga confusió de conseqüències històricament tràgiques. No hi ha dubte que un esforç ferm per tal d'assolir una millor formació moral és una assignatura pendent dels creients d'avui. Que no ens quedi l'assignatura sempre pendent.

Vàlitria, per cloure aquestes reflexions, dir quelcom referit a com ens semblà hauria d'ésser la fe en temps d'increença, i, fins i tot, com no hauria de ser. Està convençut de que són reaccions inacceptables en el cristià d'avui la nostàlgia, les falses adaptacions de l'evangeli o les rebaixes en la radicalitat exigent del mateix; em sembla també fora de lloc la recerca de refugis estats i tancats, i l'actitud defensiva dès del fonamentalisme. No em sembla tampoc camí encertat el victimisme acomplexat que oblida el *'seu llum... sal... llevat'*.

La increença és un signe dels nostres temps que interpel·la la fe dels creients, i els ha de dur a madurar la pròpia fe i la plena adhesió al Crist que crida a la conversió i a aprofundir i viure més radicalment el seu evangeli, des de la seguretat del *'Jo seré amb vosaltres cada dia'* (Mt 28,20). Es per això pel que la fe del cristià d'avui no pot ser un afegit sinó quelcom viscut i experimentat, més encarnat encara al nostre món. Una fe personalitzada, provocada en el dubte per la formació, compartida en comunitats més vives. Una fe il·lusionada, que lluita contra l'adopció de costums, opinions i estils de vida *'pagans'*; i que està *"disposada sempre a donar raó de la nostra esperança"* (I Pe 3,15), sense complexes d'inferioritat, confessada i defensada amb la vida i la paraula.

Quabsevol creient d'avui té com a repte fonamental, des de la fidelitat a la pròpia vocació, recuperar la consciència evangelitzadora dels primers cristians per tal de trencar la ignorància existencial que a voltes ens envolta, i per tal de ser testimonis vius d'una fe personal i comunitària que construïx fraternitat i solidaritat, transformant i humanitzant la nostra societat tot i fent possible la *'civilització de l'amor'*, sempre en actitud dialogant i col·laboradora.

Per acabar, el creient no ha de perdre mai de vista que viu i anuncia Crist crucificat, *"escàndol per als jueus i nèsecsa per als gentils, però per als qui han rebut la vocació... un Messies que és poder de Déu i sabesa de Déu"* (I Cor 1,23-24). Que la Mare de Déu de la Cinta, *"nostra Reina... nostre nostre"*, ens doni a tots els tortosins i a tots els qui aquí som, la llum i la força necessària per viure com a creients en temps d'increença. Només així cantarem aquestes festes i sempre, de cor i de veritat, allò de *"nostra Cinta sobre tot"*.

JOSEP IGNASI VIDAL I FUSTER
Nàsceut a Tortosa (Ribera d'Ebre) el 18.11.1954.
Estudis eclesiàstics al Seminari de Tortosa.
Ordenat sacerdot l'any 1978.
Llicenciat en Teologia Sistemàtica per la Universitat de Navarra.
Vicari parroquial de la Parròquia dels Dolors a Tortosa-ciutat.
Periodista i redactor del Gabinet d'Informació del Bisbat de Tortosa.
Professor del Departament de Pastoral i Catequesis de la Universitat de Navarra.

Font: biblioteca.tortosa.cat